

Z obsahu:

**Trojice v seslání
Ducha svatého**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
31. května 2000
– strana 2 –

**Modlitba
k Nejsvětější Trojici**
– strana 4 –

**Působení tří božských
osob v nás**
– strana 5 –

**Trojediný Bůh
je Rodina**
– strana 6 –

**Dopis arcibiskupa
Mons. Karla Otčenáška**
– strana 7 –

Tajemství Trojice
– strana 7 –

Obětní hostie
– strana 8 –

Smíření s bratry
Kardinál Anastasio
Ballestrero
– strana 10 –

Bůh pokorně čeká
– strana 11 –

Od buddhismu k víře
Svědectví o hledání
absolutní pravdy
– strana 12 –

Sestra Emmanuela píše
– strana 14 –

**O Janu Husovi
bez emocí**
– strana 15 –

Trojice v seslání Ducha svatého

Křesťanské Letnice, oslava vylití Ducha svatého, se představují v novozákonních spisech v různých profilech. Začneme tím, který jsme slyšeli načrtnutý ve Skutcích apoštolů. Je to ten nejbezprostřednější, který je v myslích všech, v dějinách umění a v samotné liturgii.

Lukášovo podání

Lukáš ve svém druhém díle umísťuje dar Ducha svatého do nitra teofanie, totiž slavného božského zjevení, které se svými symboly odvolává na zážitek Izraele na Sinaji (srov. Ex 19). Hluk, prudký vítr, oheň, který vyvolává zář, zdůrazňují božskou transcendenci. Ve skutečnosti je to Otec, kdo daruje Ducha skrze zásah oslaveného Krista. To říká Petr ve své řeči: »Ježíš... byl povýšen po pravici Boží, od Otce přijal slíbeného Ducha svatého, vylil ho, jak sami vidíte a slyšíte« (Sk 2,33). Jak učí Katechismus katolické církve, o Letnicích se Duch svatý »projeví, je dán a sdělen jako božská osoba... V tento den je konečně plně zjevena Nejsvětější Trojice« (KKC 731,732).

Jednota v pluralitě

Celá Trojice je zapojena do průlomu Ducha svatého, který se vylévá na první církevní obec všech dob jako pečeť Nové úmluvy oznámené proroky (srov. Jer 31,31–34; Ez 36,24–27) na potvrzení svědectví a jako pramen jednoty v pluralitě. V síle Ducha svatého apoštolové hlásají Zmrtvýchvstalé-

ho a všichni věřící přes odlišnost svých jazyků, a tedy svých kultur a historických událostí, **vyznávají jedinou víru v Pána a hlásají velké Boží skutky** (Sk 2,11).

Je příznačné všimnout si, že židovský komentář k Exodu, odvolávající se na 10. kapitolu knihy Genesis, ve které se nastiňuje

mapa sedmdesáti národů, o nichž se soudí, že představují celé lidstvo, přivádí tyto národy na Sinaj, aby slyšely Boží slovo: »Na Sinaji se hlas Hospodina rozdělil na sedmdesát jazyků, aby všechny národy mohly ro-

zumět.« (Ex Rabba, 5, 9) A právě tak o Letnicích podle Lukáše se Boží slovo skrze apoštoly obrací k lidstvu, aby zvěstovalo všem národům v jejich různosti **velké Boží skutky** (Sk 2,11).

Janovy Letnice

Je zde totiž v Novém zákoně ještě jiné vyprávění, které bychom mohli nazvat janovské Letnice. Ve čtvrtém evangeliu je totiž vylití Ducha svatého umístěno přímo do samotných Velikonoc a je důvěrně spjato se zmrtvýchvstáním. V Janovi čteme: »Navečer toho prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: »Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.« Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: »Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou« (Jan 20,19–23).

Také v tomto janovském vyprávění září sláva Trojice: sláva Krista zmrtvýchvstalého, který se zjevuje ve svém oslaveném těle, sláva Otce, který je zdrojem apoštolského poslání, a sláva Ducha, vylitého jako dar pokoje. Naplňuje se tak zaslíbení, které učinil Kristus právě uvnitř těchto stěn v řeči k učedníkům na rozloučenou: »Přimluvce Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připo-

me vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já« (Jan 14,26). **Přítomnost Ducha v Církvi je určena na odpuštění hříchů, na připomenutí a uskutečňování evangelia v životě, na stále hlubší realizaci jednoty v lásce.**

Symbolický akt vdechnutí má připomenout **akt Stvořitele**, který když zformoval tělo člověka z prachu země, *dechl do jeho chřípí*, aby mu dal *dech života* (Gn 2,7). Zmrtvýchvstalý Kristus předává jiným vdechnutím život, *Ducha svatého*. Vykoupení je nové stvoření, Boží dílo, v němž je Církev povolána ke **spolupráci skrze službu smíření**.

Pavel a dary Ducha

Apoštol Pavel nám nenabízí přímé vypravování o vylití Ducha svatého, ale hovoří o jeho plodech s takovou intenzitou, že by bylo možno hovořit o pavlovských Letnicích, které jsou rovněž prezentovány jako obraz Trojice. Podle dvou paralelních úryvků v listech Galaťanům a Římanům je totiž Duch **darem Otce, který z nás činí adoptivní děti a dává nám účast na samotném životě Boží rodiny**. Pavel proto tvrdí: »Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znovu žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: »Abba, Otče!« Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: **dědici Boží a spoludědici Kristovi**« (Řím 8,15–17; srov. Gal 4,6–7).

S Duchem svatým se můžeme obrátit na Otce s rodinným oslovením »Abba«, které používal sám Ježíš ve styku se svým nebeským Otcem (srov. Mk 14,36). »Ovoce Ducha je láska, radost, pokoj, shovívavost, vlídnost, dobrota, tichost, zdrženlivost« (Gal 5,22).

Uzavřeme toto naše rozjímání o Trojici v Letnicích vyzváním východní liturgie: »Pojďte, národy, klanějme se Božství ve třech osobách: Otci v Synu s Duchem svatým. Protože Otec celou věčnost plodí Syna, který spolu s ním je věčný a kraluje, a Duch je v Otci oslavený spolu se Synem, jediná moc, jediná podstata, jediné božství... Sláva tobě, Svatá Trojice!« (Nešpory o Letnicích)

Bolletino Vaticano 31. 5. 2000

Mezilitulky a zvýraznění redakce Světa

Ve jménu trojjediného Boha

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

Jděte do celého světa

Připoj se k jedenácti, kteří odcházejí do Galileje na místo, které Ježíš určil pro dnešní slavnostní setkání. Obnov svou úctu a pokoru, aby ses na ně dobře připravil. Pán dnes přichází v podobě, jež vybízí, aby se mu poklonili na kolenou i ti, kteří ještě váhají, zda mají uvěřit.

Abyste nebylo nejmenších pochyb, že vznešené poslání, které svěří Ježíš svým věrným, je božského původu, přichází jako svrchovaný Pán a Král nebe i země a také se tak představuje. Rozvažuj pozorně a s úctou o jeho slovech:

»Mně je dána veškerá moc na nebi i na zemi. Vždyť jsem to já, skrze něhož „všechno je stvořeno“, a je tedy zcela přirozené, že mě i větry a moře poslouchají⁽¹⁾. Já jediný také mohu učit jako ten, který má moc⁽²⁾, abych všem, kdo mě přijali, dal moc stát se Božími dětmi⁽³⁾. Já jsem přišel jako ten, kdo má moc odpouštět hříchy⁽⁴⁾.«

Není však největším důkazem Ježíšovy božské moci skutečnost, že tu jako Boží Syn stojí před tebou živý v lidském těle zrozeném skrze Ducha svatého z čisté Panny, které lidé zabili, jak je zřejmé z jeho oslavených ran? *Který bůh je tak veliký jako Bůh náš?*⁽⁵⁾

Tento Bůh nepatří k bohům, které si člověk vytváří ve své fantazii, aby si nějak vysvětlil nevysvětlitelné. Tento Bůh nemá původ v ničem lidském. *Přebývá v nedostupném světle.*⁽⁶⁾ Představa o jeho podstatě a o jeho vnitřním životě by nikdy nemohla vstoupit na lidskou mysl, kdyby se Bůh sám člověku nezjevil, ale ani poté, co Bůh sám zjevil pravdu o sobě, nebude v možnostech lidského rozumu pochopit, jak veliký a nekonečný je tento Pán všeho světa, neboť je tak nesmírný, že ani celá věčnost nepostačí, abychom obsáhli jeho poznávání, a budeme vždy znovu stát jakoby na jeho počátku. Nejvyšší a nejdokonalejší Bytost nemůže být jiná než taková, jaká je: jedna jediná ve třech osobách rovných a rozličných.

Uvědom si, jak je to bláhové, jestliže sám ze sebe děláš míru všech věcí. Bytí dosahuje svého vrcholu a plnosti nikoliv v člověku, nýbrž jedině v Bohu. Proto na Bohu není nic mimořádného, výjimečného, ON se nijak nevymyká z řádu bytí, naopak jedině a právě v něm je bytí ve své plnosti a dokonalosti nejvyššího řádu. Všechno ostatní, co je mimo něho, co není Bůh a co vyšlo z jeho

ruky, nese v sobě větší či menší míru nepřekročitelné omezenosti.

Proto můžeme sami o sobě uvažovat vždy jen s pokornou vděčností k trojjedinému Bohu, který nás ze všeobsahující plnosti své moci obdařil darem bytí a života v té míře a s tím záměrem, jaký on sám ve své nejvyšší moudrosti a dobrotivé lásce od věčnosti rozhodl a ustanovil. Tím více nás musí naplňovat vděčným a pokorným úžasem, že si nás vyvolil za své děti i za své apoštoly:

»Jděte do celého světa.« Ke komu to Ježíš promlouvá? Věříš Pánu, že takový úkol je vůbec splnitelný? Posílá jedenáct nevzdělaných a zcela prostých, bezvýznamných a nemajetných Galilejců: »Jděte **ke všem národům** bez rozlišování toho, jaké je jejich náboženství, jejich kultura, dějiny, jejich panství a moc a jaký je či bude jejich vztah k vám a k tomuto jedině pravému náboženství. Jděte i k těm, kteří vás budou pronásledovat, i mezi ty, kteří se podle svého dosavadního názoru domnívají, že slouží Bohu tím, že vás zabijí⁽⁷⁾.«

»Jděte ke všem a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal, ne pouze to, co se jim bude líbit, co jim bude vyhovovat, co zapadá do jejich dosavadního smýšlení a jejich obyčejů a zvyklostí. Není rozhodující to, co u nich najdete. Moje slovo není dalším z mnoha učení. *Já jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě.*⁽⁸⁾ Celý a rozhodující smysl hlásání evangelia je právě v tom, abyste všechny lidi naučili všemu, co jsem vám přikázal. Ty, kteří uvěří a kteří přijmou od vás moje slovo, *křtěte ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého*, aby jako děti Otce mého a Otce vašeho skrze Ducha svatého *byli přijati za vlastní a spoludědice.*«

»Nenechám vás jako sirotky.⁽⁹⁾ *Já jsem s vámi po všechny dny.* Ne pouze proto, abyste neztráceli odvalu, ale také proto, abyste nezapomínali, že jste ratolesti a **já jsem kmen**⁽¹⁰⁾, abyste nezačali spoléhat více na své dovednosti a důmysl, na své nápady, plány a taktiky než na pramen všeho života. Já chci být s vámi, abyste vy zůstali se mnou, protože *beze mne nemůžete dělat nic*⁽¹¹⁾.«

Hospodinovo slovo je správné, spolehlivé je celé jeho dílo.⁽¹²⁾ Ale jak se po dvou tisíciletích přiblížilo splnění úkolu, který nám Pán uložil?

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 8,27; ⁽²⁾ Lk 4,32; ⁽³⁾ Jan 1,12; ⁽⁴⁾ Mk 2,10;

⁽⁵⁾ Ž 74,14; ⁽⁶⁾ 1 Tim 6,16; ⁽⁷⁾ srov. Jan 16,2;

⁽⁸⁾ Jan 18,37; ⁽⁹⁾ srov. Jan 14,18; ⁽¹⁰⁾ Jan 15,1;

⁽¹¹⁾ Jan 15,5; ⁽¹²⁾ resp. žalm 34.

Liturgická čtení

1. čtení – Dt 4,32–34.39–40

Možíš řekl lidu: „Ptej se dávných dob, které tě předcházely ode dne, kdy Bůh stvořil člověka na zemi: (ptej se) od jednoho konce nebes k druhému, stalo se někdy něco tak velkého nebo bylo něco podobného slyšet, aby nějaký národ slyšel hlas Boha mluvícího z ohně, jako jsi slyšel ty, a zůstal naživu? Nebo zkusil nějaký bůh přijít a vytvořit si národ uprostřed jiného národa zkouškami, znamenými, divy, bitvami, mocnou rukou, napřaženým ramenem, úžasnými děsnými činy, jak pro vás to všechno učinil Hospodin, váš Bůh, před vašimi zraky v Egyptě? Uznej to dnes a uvaž v srdci: je to Hospodin, Bůh nahoře na nebi jako dole na zemi; není jiného boha. Zachovávej jeho nařízení a jeho příkazy, které ti dnes přikazují, abys byl šťastný ty a tvoji synové po tobě, abys dlouho žil na zemi, kterou ti Hospodin, tvůj Bůh, dává navždy.“

2. čtení – Řím 8,14–17

Bratři! Všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!“ Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch (svatý), že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spoludědici Kristovi. Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojít slávy.

Evangelium – Mt 28,16–20

Jedenáct učedníků odešlo do Galileje na horu, kam jim Ježíš určil. Uviděli ho a klaněli se mu, někteří však měli pochybnosti. Ježíš k nim přistoupil a promluvil: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa.“

Modlitba k Nejsvětější Trojici

Jak je možno znázornit to, co je neviditelné? Otce a Ducha svatého není možno popsat, nemají lidskou tvář jako Syn. Slavná ikona, která představuje přijetí tří andělů Abrahámem u dubu v Mamre (Gn 18), je koncipována tak, že dovoluje vytušit život a společenství Nejsvětější Trojice. Intimní prostředí a nekonečná »něžnost« těchto Tří se otevírá, přijímá modlícího se a uvádí ho do posvátného prostoru, do vnitřního společenství s Bohem. Výměna lásky se soustřeďuje v tajemství kalicha, který má své místo uprostřed ikony a který je tvořen i obrysy obou vnějších osob. Jsme pozváni, abychom se zúčastnili věčné hostiny.

Podle ruské tradice představuje anděl uprostřed Otce, který je symbolizován stromem života, stromem z ráje, který se nachází nad ním. Otec obrací svůj pohled k Duchu svatému, jehož místo se nachází vedle domu, který představuje Církev. Kristus na pravé straně se sklání ke kalichu utrpení, v jehož povrchu se zrcadlí obraz nejsvětějšího Obličeje.

Modlili jste se již někdy k Nejsvětější Trojici?

Když se modlíme k Trojici, to znamená k Otci, k Synu a k Duchu svatému společně, vstupujeme do proudu lásky, která je Božím životem a jeho nejvnitřnějším bytím.

Církevní tradice nám nabízí pět rozličných způsobů modlitby k Nejsvětější Trojici, které nás krok za krokem uvádějí do jejího tajemství. Začínáme intelektuálním způsobem, jenž je v životě nejvíce zakořeněn.

1. Rozjímání o trojediném Bohu

Filozofický přístup k tajemství Nejsvětější Trojice je možno připsat sv. Augustinu a sv. Tomáši Akvinskému. Rozjímají o božském bytí, jak bylo definováno řeckou filozofií. Bůh je Jeden, Pravý a Dobrý. Bůh je dokonalá Jednota, Pravda a Dobrota; je věčný a neměnný. Když takto uvažujeme, náš duch se pozvedá, ale pouze tak, jak se pozvedl duch Platónův, totiž k tomu, co je všeobsahující a co nás překračuje.

Teprve křesťanské zjevení nás uvádí k základním poznatkům lidské moudrosti v plnosti pravdy: Bůh je Lásky; ON tvoří, vykupuje a je svatý; je Otcem, Synem a Duchem svatým. Tento způsob rozjímání chce rozřešit tajemství trojí rozdílnosti: Jak může být něco jedno a trojí? Boží bytost je jedna, ale vzájemné vztahy tří božských osob jsou rozdílné.

Tento způsob pohledu je velmi krásný a čistý, takřka vyvolávající závrať. Vstupujeme bezprostředně do vzájemných vztahů tří božských osob.

2. Rozjímání o Trojici ve všech věcech

Bůh stvořil člověka podle svého obrazu a stvořil celý vesmír; je proto přirozené, že stopy Trojice se zrcadlí v celém stvoření. Například slunce je pramenem jako Otec, vydává světlo, které můžeme připsat Synu,

ka, odpovídá ohni Ducha svatého. Nezrcadlí se v lidské rodině vztahy tří božských osob?

Při tomto pohledu se díváme na věci pohledem nebe. Je to jako ve známé kresbě sv. Jana od Kříže, který zobrazuje Ukřižovaného z pohledu Otce: vstupujeme do Božího pohledu na všechny věci.

3. Rozjímání z Písma svatého

Církevní Otcové si vzali za úkol prozkoumat přítomnost Nejsvětější Trojice v Písmu svatém. V knize Genesis v kapitole o stvoření hovoří Bůh v množném čísle: »Učiňme člověka k našemu podobnosti« (Gn 1,26). ON je Otec, který tvoří; ON je Duch, který se vznáší nad vodami a vdechuje život; ON je Syn, podle jehož obrazu jsme stvořeni.

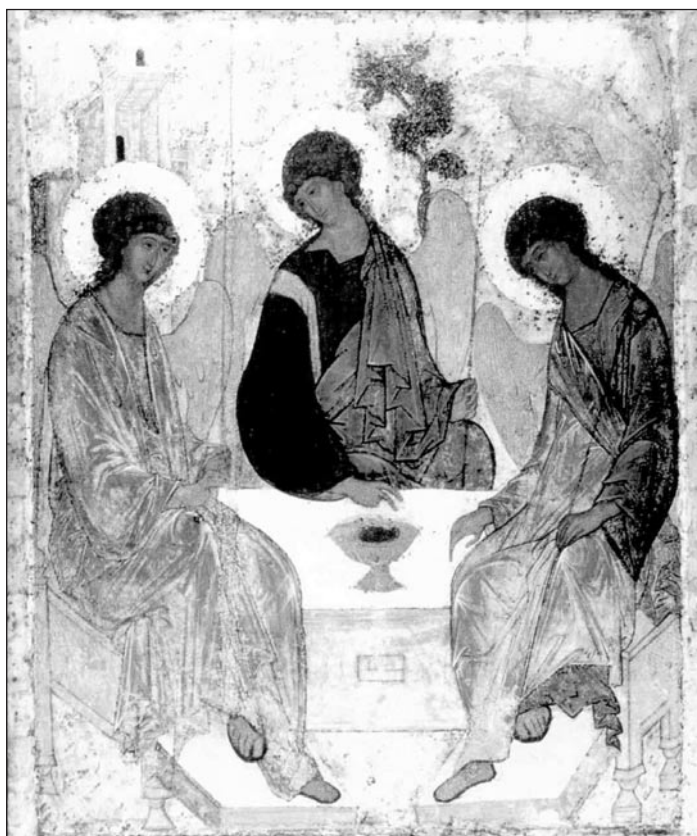
U dubu v Mamre oslovuje Abrahám tři muže v jednotném čísle: »Můj Pane« (Gn 18,3). Žalmy jsou Ježíšova modlitba, kterou v Duchu svatém adresuje svému Otci. Celý Starý zákon je možno chápat tímto způsobem. Starý zákon je možno symbolicky chápat jako dobu Otce, který je v ní nejvíce přítomen. Času Syna odpovídá doba jeho života na zemi, zatímco čas Ducha svatého v Církvi začíná Letnicemi.

4. Rozjímání v evangeliu

Normální cesta zkušenosti naší víry odpovídá cestě víry apoštolů a prvotní církve: Ježíš nás vede k Otci a k Duchu svatému.

Hlásáním slova zjevuje se Ježíš jako Kristus, jako Mesiáš: má slova věčného života, ví, co je v člověku, a koná zázraky. Zjevuje se jako Pán, který svou smrtí a zmrtvýchvstáním vítězí nad smrtí a chce kolem sebe shromáždit všechny lidi.

Ježíš nám zjevuje Otce, Boha svého a Boha našeho, s nímž je jedno. Sesílá nám po svém nanebevstoupení Pomocníka, Ducha pravdy, který nám připomíná všechno, co nám Ježíš řekl. Skrze Ducha můžeme konat ještě větší divy. Konečně nás Ježíš posílá, abychom mu ze všech národů zís-

a vychází z něho žár, teplo, jež můžeme uvést do spojitosti s Duchem svatým. Slunce, světlo a teplo jsou jedno: jsou to tři rozličné formy projevu jedné skutečnosti.

Člověk má pojem trojice sám v sobě, neboť naše duše má tři duševní mohutnosti: paměť odpovídá Otci jako původci všeho; rozum odpovídá Synu, který je Slovo a Světlo; vůle, jejímž nejvyšším projevem je lás-

kávali učedníky a křtili je ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého.

Na cestě našeho lidského života podle Ježíše jsme povoláni, abychom přijímali ve svém vlastním životě přítomnost Otce, Syna i Ducha svatého: rozjímáním o tajemství Vánoc, Kříže a Zmrtvýchvstání, ale také rozjímáním o Letnicích a tajemství Církve.

5. Liturgická modlitba

Liturgie je posvátné konání Božího lidu, je to »dílo« chvály. Ve mši svaté, prameni a vrcholu našeho křesťanského života, dáváme se uchvátit přítomností Trojice: prosíme Otce skrze Syna v Duchu svatém. Když jsem byli skrze vstup Ducha svatého postaveni na roveň Synu, můžeme se ve své bohumilé modlitbě obracet k Otci a přinášet mu v oběť svět a samy sebe: *Skrze něho, s ním a v něm je tvoje všechna čest a sláva, Bože, Otče všemohoucí, v jednotě Ducha svatého.*

I v naší osobní modlitbě je spasitelné, když se obracíme ke všem třem osobám božské Trojice, abychom přijali v plnosti jejich milosti. Je to pro nás posila, že si sami uvědomujeme v našem životě působení každé ze tří božských osob: pomazání Ducha, pohled Syna a přítomnost Otce.

Modlit se k Nejsvětější Trojici znamená dát se připojit k tomuto společenství lásky. Když takto začnete, uděláte novou duchovní zkušenost a nebudete schopni spočítat milosti, kterých se vám dostane.

Br. O.

Ó můj Bože, Trojice, které se klaním, pomoz mi zcela zapomenout na sebe, abych spočinula v tobě, bez hnutí a klidně, jako by má duše byla už na věčnosti; ať už nic nedokáže narušovat můj klid ani mě vylákat z tebe, ó můj Neměnný, ale ať mě každá minuta noří víc do hlubin tvého tajemství!

Utiš mou duši; vytvoř z ní své nebe, svůj oblíbený příbytek, místo svého odpočinku. Ať tě nikdy neponechám samotného, ale ať jsem tam vždy úplně se vším, co jsem, svrchovaně bdělá ve své víře, adorující a zcela se nabízející tvému tvůrčímu působení.

Bl. Alžběta
od Nejsvětější Trojice

Působení tří božských osob v nás

Náš vztah ke třem božským osobám, k Otci, k Synu a k Duchu svatému, je jedinečný. Z čeho poznám, že jsem ve vztahu k Ježíši? Jak jedná Duch svatý? Jak se projevuje mé dětství vůči Otci?

Duch svatý

Duch svatý je neviditelný, ale zviditelnuje se svými dary a plody, které přináším ve svém životě a v Církvi. Slyším jeho hlas, aniž bych věděl, odkud přichází a kam mě vede.

Niternost působení Ducha svatého se liší od působení Otce a Syna. Duch je ve mně vnitřnější než já sám v sobě. On ve mně přebývá a modlí se, je mým dechem, mým životem. Skrze něho jsem se ve křtu znovu narodil a v modlitbě rozvíjí ve mně stále více a více své působení. On je Snoubencem mé duše, Duší mé duše, ON je prvním pramenem mých myšlenek, mých žádostí, mých nejhlubších tužeb. ON je Bůh v nás.

»Až přijde Utěšitel, kterého vám pošlu, Duch pravdy, který vychází od Otce, ten vydá o mně svědectví« (Jan 15,26).

Jeho působení je okamžité, nezprostředkované, a směřuje zevnitř navenek. Duch svatý mě nabádá k jednání, zve mě, abych se od něho nechal zcela a úplně vést a naslouchal jeho vnuknutím.

Ježíš Kristus

Syn, druhá božská osoba Trojice, vzal na sebe viditelnou lidskou podobu. Rozjímám o něm v obrazech, v Nejsvětější svátosti oltářní, v maličkých, chudých a v představitelích Církve: »Viděl jsi svého bratra, viděl jsi svého Boha.« Jeho působení je možno poznávat ve svědectví evangelia, v Církvi jako jeho Tělu, v jeho mučednicích, v jeho svatých a v jeho chudých.

»Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo; můj Otec ho bude milovat, přijdeme k němu a uděláme si u něho příbytek« (Jan 14,23).

Nepřebývá ve mně od počátku, přichází ke mně, volá mě – a já jdu za ním, následuji ho. Je pro mě Vykupitelem a Zachránce, Přítelem a Bratrem, pro zasvěcené Ženichem. Jedná ve mně osobně nebo skrze své zástupce a skrze lidské vztahy. Přichází, aby ve mně přebýval svým slovem, svými svátostmi, ale především svatým přijímáním. Zůstává ve mně a my zůstáváme v něm, když zachováváme jeho slovo a jsme věrni jeho Církvi. Být v Kristu znamená být v jeho Církvi.

Náš Otec

Neviditelný Otec má dvě »ruce«, neviditelnou ruku Ducha svatého a viditelnou ruku Syna. Otec jedná ve mně přímo skrze Ducha svatého. Jeho jednání skrze Syna se uskutečňuje v různých životních situacích a událostech a skrze pastýře Církve, kteří jsou obrazem jeho otcovství.

Působení Ježíše a Ducha svatého se navzájem prostupují. Duch svatý mi připomíná Ježíšova slova, která jsou pro mě důležitá v dané situaci. Ježíš mě zve, abych poznal své dětství a odevzdal se Otci.

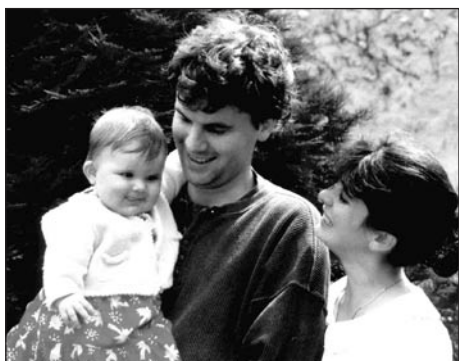
Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli znovu žít ve strachu. Dostali jste ducha těch, kdo byli přijati za syny, a proto můžou volat: »Abba, Otče!« (Řím 8,15).

Působení Otce je plně slitovnosti a trpělivosti, jeho prozřetelnost vede můj život a zviditelnuje se v jeho událostech. Přichází ke mně, aby ve mně přebýval svou mlčenlivou, ale silnou něžnou přítomností, která mi dává jistotu, bezpečí a hlubokou důvěru. On je Původce a Stvořitel mého života, propůjčuje mi osobní identitu a vkládá na mě svoji ruku. Nazývá mě svým dítětem, utváří mě ke Kristově podobě a dává mi podíl na jeho dědictví.

S. L.
Přeložil -lš-

Trojediný Bůh je Rodina

Člověk byl stvořen jako obraz Nejsvětější Trojice. On je bytost rodinná, bytost vztahů a nachází svou identitu skrze druhého, skrze rodinu. Je povolán, aby měl podíl na řece lásky, která spojuje tři božské osoby. Ony se milují a prožívají ustavičné vztahy lásky tím, že hluboce navzájem uznávají svou identitu. Každá osoba Trojice je absolutně jedinečná, ale současně zcela sjednocená s druhými osobami. Každá osoba

prožívá svou dokonalou blaženost ze sebeodevzdání druhých osob a sama se jim dokonale odevzdává. Božská láska je koloběh lásky, ustavičný pohyb, který je pro lásku charakteristický.

Svatá Rodina, malá Trojice na zemi

Svatá Rodina nazaretská se nazývá »malou Trojicí na zemi«, protože v Ježíšově vtě-

lení je obraz Trojice, která je pravzorem pro každou rodinu. Maria a Josef žijí s Ježíšem ve stejném trinitárním koloběhu lásky, ve stejném postoji přijímání a darování, každá z těchto tří osob se dokonale daruje.

I my se účastníme tohoto pohybu Trojice, když jsme povoláni, abychom byli střídavě synem, ženichem, otcem, resp. dcerou, nevěstou, matkou, abychom tak vstupovali do společenství osob Ježíše, Ducha a Otce.

Rodina – trinitární struktura

Bůh je Rodina a stvořil také člověka pro tento cíl. Vztah mezi dvěma – mezi manželi nebo mezi matkou a dítětem – je vztah uzavřený, pokud se neotevře pro třetího, pro dítě nebo pro otce. Manželský pár je povolán k otevřenosti a plodnosti. Tím, že daruje život, může být spolustvořitelem. Manželství je plodné tím, že je místem počítí a otevírá se tak navenek. Rodina se rozvíjí také účastí na sociálním životě a na životě Církve.

Rodina – místo pravdy a milosti

Rodina je místem pravdy, kde člověk poznává pravdu své zranitelnosti, své slabosti a omezenosti. Nemůže se skrýt, ani před

sebou, ani před druhými. Proto je rodina povolána k tomu, aby byla výsostným místem milosrdenství a odpuštění. Není nutné, aby naše rodiny byly dokonalé, nýbrž abychom se otevřeli jeden druhému. Rozervanost v rodině nemusí znamenat její konec, nýbrž také hodinu milosti, ve které Bůh na lidské křehkosti ukazuje a zjevuje svou všemohoucnost.

Nedívejme se malomyslně na nedosažený ideál, nýbrž pohledem na Trojici se naplňme znovu láskou, která se odevzdává.

Svatá Rodina, místo uzdravení

Modlitba k Svaté Rodině, malé Trojici na zemi, nám dovoluje, abychom našli v jejím středu místo bezpečí a uzdravení ze zranění, která jsme v rodině utrpěli. Činí nás schopnými, abychom krok za krokem

Je možné odsoudit arcibiskupa Lefèbvra jako heretika?

30. září vyšel v Tagespostu článek, jehož autor až příliš ostře útočí na arcibiskupa Marcela Lefèbvra, který byl vyobcován z Církve. Lefèbvre byl vyobcován z Církve výhradně kvůli nepovolenému svěcení tří biskupů. Co se týče jeho víry, není možné jej exkomunikovat. Jinak by totiž bylo nutné ještě před ním vyobcovat z Církve celou řadu jiných teologů.

Musíme zkoumat vždy v podrobnostech, proč Lefèbvre kritizoval II. vatikánský sněm. Chci se zde soustředit pouze na vyřčenou námitku, jmenovitě že Lefèbvre odmítl výroky koncilu o náboženské svobodě. Nahlíženo čistě teologicky – žádná náboženská svoboda neexistuje. Člověk je povinen přijmout milost víry, kterou mu nabízí Bůh. V tomto smyslu uvažoval Lefèbvre. A měl pravdu, a to dokonce v duchu II. vatikánského koncilu. Na počátku Deklarace o náboženské svobodě se praví zřetelně, že člověk

se musí namáhat objevit pravé náboženství. Pokud tato deklarace níže objasňuje, že člověk má jako osoba právo na náboženskou svobodu, je nutné tento text interpretovat tak, že se zde již nemluví o individuálním poměru lidské osoby k milostivé Boží nabídce, nýbrž o osobě, která hájí svoji intimní sféru před okolní společností. Teprve na této úrovni je možné hovořit o přirozeném právu člověka na náboženskou svobodu. Máme-li před očima celý text deklarace, najdeme lehce správnou interpretaci. Církve přejímá pojem lidských práv, jak se používá v naší moderní společnosti, jen jednou. Nemůžeme spílat Lefèbvrovi jako heretikovi. Že i přes zákaz papeže vysvětil tři biskupy je jiná otázka. To ovšem nemá nic společného s naukou o víře.

*Prof. Dr. Arthur F. Utz OP
Podle Timor Domini 1/2000
Přeložil P. Mráček OP*

přijímali do svých všedních dnů božský život. Zde najdeme duchovní útěchu v našich bolestných zkušenostech a dostaneme schopnost růst v trinitární lásce.

Svatá Rodina je místem sestupu Ducha svatého na člověka. Duch svatý je přitahován čistotou Marie a Josefa, oni určitě vytvářejí to místo modlitby, kde může Ježíš potkat v Duchu svého nebeského Otce.

S. L.

Dopis arcibiskupa Mons. Karla Otčenáška

Přátelé,
právě jsem se vrátil z Věčné-
ho města, kde jsem se mohl zú-
častnit události, jež se mi z lid-
ského pohledu jeví jako vrchol-
ná v dosavadních dějinách Cír-
kve. Vždyť kdy se ještě bude
opakovat souběh tolika výro-
čí...!? V Jubilejním roce 2000
u příležitosti 80. narozenin Sva-
tého otce – 263. nástupce apoš-
tola Petra – se na svatopetrském
náměstí před bazilikou, v níž
je pohřbeno tělo prvního pape-
že, náměstka Kristova, konala
děkovná pontifikální mše svatá;
se Svatým otcem koncebrova-
lo víc než 80 kardinálů, na 400
biskupů a kolem 10 000 kněží
z celého světa. Účast laiků byla
obrovská. Tito kněží oslavovali
s papežem své zlaté kněžské ju-
bileum, byla to tedy svým způ-
sobem jedinečná společná zlatá
primice.

Svatý otec oslavil osmdesáti-
ny v plné duševní svěžesti a pů-
sobnosti, kterou obdivuje celý
svět.

Před několika dny se vrátil
z Fatimy, kde prohlásil za bla-
hoslavené Františka a Hyacintu,
jimž se v roce 1917 zjevila Pan-
na Maria. Nejstarší z tehdejších
malých vizionářů, Lucie, byla
jako už staříčká řeholní sestra
přítomna oslavě svých dětských
druhů. Poselství, které jim ten-
krát Matka Boží svěřila, má pro
celý svět platnost a velký vý-
znam. Žel, málo se na ně dbá,
a sestra Lucie důrazně varovala
před Božími tresty.

Dalším významným počí-
nem papežovým byla jeho jubi-
lejná pouť a zároveň i diploma-
tická cesta do Svaté země pře-
de dvěma měsíci... Čekám, že
další velké vyvrcholení přijde
k údivu celého lidstva v srpnu.
To bude kolem Svatého otce
v Římě shromážděno ke dvěma
miliónům mladých lidí. Je to
opravdu malý div: dnešní mlá-
dež, tolik ze všech stran ohro-
žená, nemá ráda organizování
nějakých masových setkávání,
a přece papeže miluje a – dou-

fejme, že natrvalo – v něm
i Krista a Jeho i naši Matku.

Při této římské cestě jsem
byl také jako delegát naší ČBK
na plenárním zasedání Italské
biskupské konference v Colleva-
lenza (asi 50 km od Assisi). Při
generální audienci po oslavě na-
rozenin jsem mohl s blahopřá-
ním předat Svatému otci jako
malý dárek náčrt naší nové ini-
ciativy, pracovní exemplář „Ma-
lého katalogu svědků víry, lás-
ky a přátelství“ s prosbou o po-

žehnání nejen práci samé, ale
i všem, kdo se jí zúčastní. Udě-
lal to, jak řekl, „z celého srd-
ce“. Náš biskup Dominik mu
zároveň poslal album fotografií
z odhalení sousoší svatých Voj-
těcha a Radima a velkého kříže
na hradišti v Libici 29. dubna
i fotografie z odhalení a posvě-
cení pamětní desky na zdi ka-
tedrály Svatého Ducha v Hrad-
ci Králové, jež bude připomí-
nat papežovu návštěvu v našem
městě před třemi lety.

+ Karel, arcibiskup
V Hradci Králové 27. 5. 2000

Tajemství Trojice

*Mysterium Nejsvětější Trojice je ústředním tajemstvím ka-
tolické víry a katolického života. Je to tajemství vnitřního
Božího života, k němuž se můžeme přibližovat jen v nej-
hlubší úctě a klanění. V prvních stoletích se Církev snaži-
la tuto trinitární víru důkladněji formulovat, aby prohlou-
bila svou víru a bránila se bludům. Zvláště výrazné je tzv.
atanasiánské vyznání víry, které sestavil neznámý autor
pravděpodobně v 5. století.*

Z tohoto vyznání vyjímáme,
co patří k základu katolické ví-
ry: My uctíváme jediného Bo-
ha v Trojici a v jednotě, aniž by-
chom směšovali osoby a oddě-
lovali podstatu.

Protože jiná je osoba Otce, ji-
ná je Syna, jiná je Ducha sva-
tého. Ale božství Otce a Syna
a Ducha svatého je jen jedno je-
diné; jim patří stejná sláva a rov-
ný majestát.

Jako Otec, tak Syn i Duch
svatý; nestvořený Otec, nestvo-
řený Syn, nestvořený Duch sva-

tý; nekonečný Otec, nekoneč-
ný Syn, nekonečný Duch svatý;
věčný Otec, věčný Syn, věčný
Duch svatý; a přece nejsou tři
Věční, ale jen jeden Věčný, jako
nejdou tři Nestvoření a tři Neko-
neční, ale jen jeden Nestvořený
a jeden Nekonečný.

Stejně je Otec všemohoucí,
Syn všemohoucí a Duch svatý
všemohoucí, a přece nejsou tři
Všemohoucí, ale jen jeden
Všemohoucí.

Tak je Otec Bůh, Syn je
Bůh, Duch svatý je Bůh, ale ne-

jsou tři Bohové, nýbrž jen jeden
Bůh.

Tak je Otec Pán, Syn je Pán,
Duch svatý je Pán, ale nejsou tři
Páni, nýbrž je jen jeden Pán.

Protože tak jako podle křes-
ťanské pravdy vyznáváme o ka-
ždé jednotlivé osobě, že je Bůh
a Pán, tak je v katolickém nábo-
ženství zakázáno hovořit o třech
Bozích nebo o třech Pánech.

Otce nikdo neučinil, nikdo
nestvořil a nikdo nezpłodil. Syn
je pouze od Otce nikoliv učiněn
nebo stvořen, nýbrž zpłodzen.

Duch svatý není od Otce ani
od Syna učiněn, stvořen ani
zpłodzen, nýbrž z obou vychází.

Je tedy jeden Otec, nikoliv
tři Otcové, jeden Syn, nikoliv
tři Synové a jeden Duch svatý,
nikoliv tři Duchové.

A v této trojedinosti není
nic dříve nebo později, nic větší-
ho nebo menšího, nýbrž všech-
ny tři osoby jsou stejně věčné,
stejně velké, takže ve všem se
uctívá jak jednota, tak trojitost,
jak trojitost, tak i jednota.

Překlad -lš-

ŽIVOT JE NEDOTKNUTELNÝ

Papež Jan Pavel II. důrazně varoval před legalizací potratů
a eutanazie. V rozhovoru s novou velvyslankyní z Nového Zé-
landu vyzval papež, aby se dbalo na lidskou důstojnost těch nej-
slabších. Ještě důležitější než starost o přírodní ekologii je starost
o ekologii lidského života. Lidský život je nedotknutelný, zvláště
při svém počátku a na svém konci. Každou společnost je nutno
posuzovat podle toho, jak zachází se svými nejslabšími členy.

Obětní hostie

Adriena Speyerová * 20. září 1902 † 17. září 1967

Chtěla bych, aby po mně nic nezůstalo. Chtěla bych absolutně zmizet, nebýt vůbec nic, jen zůstat uvnitř FIAT Matky zcela anonymně. Chtěla bych jen, aby lidé skrze mne trochu více pocítili Boha.

Adriena Speyerová se narodila r. 1902 ve švýcarském La Chaux-de-Fonds jako druhá nejstarší ze čtyř dětí v evangelické rodině. Velmi si váží svého otce, který je očním lékařem a kterého smí již jako dítě doprovázet v nemocnici k nemocným dětem. Úmysl stát se lékařkou a pomáhat tak lidem klíčí v ní už od raného dětství.

Vztah k matce byl naopak velmi napjatý, protože ta pociťuje hluboký odklon od svého dítěte. Na každodenní matčino kárání má však Adriena tajemnou útěchu: vidí svého anděla, který ji dětským způsobem přivádí k trpělivosti, večer s ní zpy-

ženství má stále větší těžkosti. V protestantském prostředí, ve kterém vyrůstá, cítí se rozčarovaná, nauka, kterou jí předkládají, se jí zdá prázdná: »Bůh je něco jiného,« vysvětluje svým učitelům náboženství důrazně.

»Prosím tě, ukaž mi, co z mých představ o tobě je pravda, a co ne. Nezejď únavy, dokud mi neukážeš všechno, abych měla jistotu, že ty jsi pravý Bůh. Nepotřebuji tuto pravdu pro sebe. Potřebuji ji pro všechny, kteří přijdou, pro všechny, které neznám. Prosím tě, ukaž mi, jak jsi jiný.«

Adriena je často nemocná, prodělá všechny dětské nemo-

tuje svědomí, vysvětluje jí, jak se má modlit a jak má být docela prostě s Bohem. Jako šestiletá potká o Vánocích na jedné schodě ve městě sv. Ignáce z Loyoly, kterého pak vidí ještě nesčetněkrát – podobně jako Marii a mnohé jiné svaté.

Bůh je něco jiného

Již v základní škole a ještě více na gymnáziu má ve zvyku hlásit se, když třída něco provedla, aby byla potrestána. Už si s nadšením, jen v nábo-

ci, má ustavičné bolesti v zádech a musí často ležet. Onemocní před každými Velikonocemi. »Anděl mi říká, že je to kvůli Velkému pátku.«

Nemoc a studium medicíny

Po smrti otce v roce 1917 musí Adriena kromě školy zajišťovat celou domácnost. Těžce onemocní tuberkulózou a stráví dva roky v sanatoriu v Leysinu. V té době navštěvuje katolický kostel v Leysinu a má při tom pocit: »Tady jsem doma.«

Modlitba je tajuplný život s Bohem, účast na samém středu jeho bytí, na jeho božské, trojjediné lásce.

Adriena von Speyer

Měla obzvláště v oblíbě učedníka, kterého Ježíš miloval, a viděla v něm nejhlubšího vykladače Ježíšova tajemství, Otcovy lásky k světu a Ducha svatého, který nás bezpečně uvádí do plného světla zjevení o Otci a Synu. neměně pronikla do společenství víry a Srdce Matky Ježíše a toho učedníka, který jediný s ní vydržel pod křížem. Viděla v tom panenský původ Církve, která pak měla být svěřena Petrovi.

Jan Pavel II. na sympoziu s názvem
Adriena von Speyer a poslání Církve (r. 1985)

Roku 1923 složí maturitní zkoušku. Hospodářský úpadek přivede matku na pokraj zoufalství a ji samu přepadne naprostá bezvýchodnost. Na jednom železničním mostě se dívá dlouho do vln Rýna, které ji přitahují. Nakonec zvítězí myšlenka: Zemřít by bylo zbabělé.

Rozhodne se, že bude studovat medicínu, ale rodina to nechce dovolit. Adriena prohlásí, že si na studium bude sama přivydělávat. Matka ji vyhodí i se všemi věcmi z bytu. Sourozenci s ní nesmějí ani promluvit.

Adriena se mnoho modlí, i při studiu. Všechny obory a práce, které se týkají živoucího člověka, jí připadají lehké. Je šťastná, že se konečně může věnovat nemocným, a v noci tiše prochází sály, těší, pomáhá a připravuje na smrt. Rozhořčuje se nad nedůstojným jednáním s pacienty v ordinacích, zvláště s těhotnými matkami na porodním sále. Adriena opustí přednášky lékaře, který svou vinu za smrt pacientky svalil na sestru, a bojkotuje je spolu se spolužáky tak dlouho, až se docent vzdá svého místa na univerzitě v Basleru.

Náboženské hledání

Roku 1927 stráví své první prázdniny sama v San Bernardinu a přátelé ji tam přimějí, aby se vdala za historika Emila Dürra, vdovce se dvěma dětmi. Cítí k tomuto mladému muži hluboký soucit. V manželství se tento soucit změnil v hlubokou lásku.

Roku 1931 si Adriena otevře v Basleru svou vlastní praxi.

Brzy tuší, že Emila ztratí. Její manžel zahyne po srážce roku 1934. Před smrtí svěří Adriena svého asistenta Wenera Kaegiho. Adriena se za něho vdá v roce 1936.

Neklidné náboženské hledání pokračuje. Emilova smrt otřásla jejím vztahem k Bohu. Myslela, že se už nebude moci modlit: »Bud' vůle tvá.« Několik katolických duchovních našlo způsob, jak jí pomoci. Nadále se mnoho modlí, ale nad její duší se rozprostírá bezradnost.

Roku 1940 potká Hans Urs von Balthasara, tehdejšího studentského duchovního vůdce v Baselu. Sebere všechnu svou odvahu a obrátí se na něho se svými těžkostmi v modlitbě a se svým přáním stát se katolíčkou. Po několika katechezích, které se ukážou jako úplně zbytečné, protože všechno, co slyší, pokládá za zcela samozřejmé a dávno známé, konvertuje o svátku Všetech svatých ke katolické víře.

Prosté Mariino ANO, které dává Bohu úplnou svobodu

Bezprostředně nato začíná Adriena prožívat nejdříve mariánské a ignaciánské milosti a pak všechny fenomény známé z dějin mystiky: vidění, nazírání srdce, extáze, dar uzdravování, stigmata... Ale ani ve světském, ani v jejím duchovním životě to nehraje žádnou významnou roli. Postoj, který pokládá za nejvýznamnější a nejnositelnější, je prosté Mariino ANO, kte-

ré přenechává Bohu naprostou svobodu.

Začíná se svými diktáty k Janovu evangelium: v noci je jí ukázán obsah určitého úryvku, ve dne pak jej diktuje, denně asi půl hodiny, o svátcích ještě déle;

současně pracuje spolu s Balthasarem, který je jejím zpovědníkem, na dvou či třech k nihách.

Spolu s diktáty nastupují stále krutější a stupňující se zkušenosti utrpení, stavy úplné opuštěnosti od Boha (nazývá je »být v díře«), které dosáhnou svého neočekávaného vrcholu na Velký pátek sestupem do pekel, jehož teologii, poprvé v dějinách teologie, s obdivuhodnou přesností krok za krokem stále více odhaluje, přičemž samotné tajemství tohoto závěru utrpení Kristova zůstává stále zahalené.

Sebeobětování za Církev a svět

Již v letech 1942–1943 se ukázaly první nárysy Společnosti sv. Jana, kterou zakládá spolu se svým zpovědníkem a která spočívá ve spojení světského povolání s evangelijními radami. Sama Adriena se zavazuje, že bude žít podle těchto rad.

Léta 1953–1967 jsou poznamenána její stále se prohlubující nemocí. Styk s nebem a jeho

svatými je jako druhá paralelní stránka jejího bytí, přičemž nadále přetrvávají zážitky těžké osamocení doprovázené neuvěřitelnými skutky pokání, které se jí jeví jako nezbytné vzhledem k poznání bídné hříšnosti světa. K tomu přistupuje noční »cestování«: je ve svých modlitbách »překládána« na nesčetná místa, kde je potřebná její přítomnost: během války do koncentračních táborů, pak do klášterů, a to především kontemplativních, kde je třeba znovu probouzet ducha modlitby, obnovovat chórovou modlitbu, oživovat rozjímání; do zpovědnic, kde buďto schází dokonalé vyznání vin nebo kde služba kněze je nedostatečná; do seminářů, do opuštěných kostelů, kam se nikdo nepřichází pomodlit...

Cesta k dokonalé chudobě

Čím větších milostí se jí dostává, tím více narůstají nároky. Poklad nahromaděný v jejích knihách je z teologického hlediska tak veliký, že z něho bude čerpat mnoho generací jejího společenství, ale i celá Církev. Narůstající únava a nemoci (srdce, cukrovka) ji přinutí zastavit diktáty a v roce 1954 i ordinanční praxi, na které jí tolik záleželo.

»Je třeba se vzdát i posledního, musíme stále cestovat, ano, tak daleko už to zašlo.«

Důvěru místo pocitů

Přicházejí ke mně lidé a říkají mi: »Já při mši nic necítím, je pro mě nudná. Mnohem více mám z modlitební skupiny, protože tam je to živé a tam se cítím dobře.«

Ihned odpovídám: Důvěřovat a pocítovat jsou dvě rozdílné věci. Ježíš nikde neříká: »Budeš spasen pro své pocity« nebo »Tvé pocity tě uzdravily«. Chválí lidi za jejich důvěru. Víra je důvěra v to, co nevidíme. Ježíš řekl: »*Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili*« (Jan 20,29).

To je pro katolíky velká výzva. Nemůžeme Eucharistii vysvětlit, protože je to zázrak, je to tajemství. To, co se zde oceňuje, není pochopení v hlavě, ale pochopení v srdci. City nezpůsobují Pánovu přítomnost v Eucharistii. Je to síla Ducha svatého, který působí skrze posvěceného kněze a tak působí Kristovu přítomnost v Eucharistii. Nepocítuji možná vůbec nic, a přesto je Ježíš přítomen.

Naopak mohu jít na modlitební setkání, sníst tam kousek chleba a vyvinout všechno úsilí, abych zpřítomnil Ježíše. Ale to všechno není nic platné. K tomu je potřebná moc kněžského svěcení. Nikoliv moje úsilí, nýbrž Ježíšovo působení v Eucharistii mě proměňuje.

Seestra Briega McKenna

Proudily k ní nesčetné zástupy chudých a ona jim pomáhala doporučeními spíše existenciálními (ba kněžskými) než lékařskými. Léčí manželství, zabraňuje potratům (více než tisíc, řekla jednou Adriena), vede tehotné ženy k péči o jejich děti, zvláště laskavě jedná s chudými. Ona sama žije v krajní nouzi, aniž je to navenek patrné: »Konečně jsem se naučila ve svém nehlubším nitru, co to znamená být žebrákem.«

Díky, díky...

S přibývajícím věkem se svět kolem ní ztišuje; pokračující slepota ji připravila i o oblíbené čtení a vyšívání. Žádný lékař nemohl pochopit, jak tato žena může vůbec ještě žít. Rok od roku roste její jistota: Nejhlubší bod, kterého může život dosáhnout, byl dosažen. Ale tento bod je nořen stále hlouběji a hlouběji. Mimo ustavičných krutých bolestí je zde narůstající pocit bezmocnosti. Výrazy »nebýt schopen ničeho« a »přetížení« se tak často objevují v jejích spisech a nyní je prožívá s největší vážností.

»Dokud člověk může trpět, netrpí ještě dost skutečně.«

Ustavičně se modlí. Jen když se jí někdo zeptá, zmíní se o svých stycích se svatými. Pře-

je si prožít zástupnou smrt, aby druhým ulehčila, a toto přání se jí vyplní. Několik měsíců trpí odporným a ponižujícím rakovinným nádorem spodních částí těla. Poslední dny jsou dny

hluboké temnoty (»hmatám prsty po stěně a nikde nejsou dveře...«). Umírá tím nejpomalejším průběhem až ke dni 17. září, na svátek sv. Hildegardy, kterou velice uctívala a která byla také lékařkou. Odchází s posledními slovy: »Díky, díky...«

Je pochována v den svých pětadesátých narozenin. Albert Schilling vytvořil její náhrobek jako symbol Nejsvětější Trojice: nejhlubšího středu její teologie.

Podle H. Urs von Balthasara
Překlad -lš-

Smíření s bratry

Na své cestě obrácení ve Svatém roku zastavme se nyní v zamyšlení nad smířením s našimi bratry. Logika této cesty se plně zakládá na smíření s Bohem. Bůh nám odpouští, i my musíme odpouštět.

Smíření, ke kterému nás vede a zavazuje milost Jubilea, není pouze ono smíření, které nám nabízí Bůh, abychom s ním obnovili životní vztahy přátelství a společenství, jak jsme o tom hovořili v předchozích úvahách, ale vyžaduje také, aby zahrnuje i naše bratrské vztahy, aby i mezi námi došlo ke smíření: smíření s Bohem i smíření s bratry.

Bůh nám nabízí své smíření a my nabízíme Bohu a svým bratrům své bratrské smíření.

Připomeňme si podobenství o služebníkovi, který měl nesmírný dluh, padl před pánem a pokorně prosil o poshovění, a pán mu odpustil celý jeho dluh. Tento služebník z podobenství, který byl omilostněn svým pánem, sám vymáhá bez lítosti docela malý dluh od svého kolegy spolumužníka. Podobenství nám vypráví o přísném trestu, jakým pán stihl tohoto služebníka: *»Služebníku nešlechtný, neměl jsi i ty učinit svému bratru tak, jak já jsem učinil tobě?«*

Odpouštění

Logika bratrského smíření zcela spočívá na smíření s Bohem. Bůh odpouští, i my máme odpouštět.

V čem však spočívá toto bratrské odpouštění? Především v tom, co Bůh učinil s námi. Je to jeden z nejzákladnějších křesťanských postojů, protože Kristus učinil z odpouštění neúprosný zákon našich bratrských vztahů. Víme, že odpouštění jako druh lidského chování má svou postupnou realizaci. Odpouštíme, ale odpouštíme jen do určitého bodu, do určitého stupně. Odpouštíme, ale nezapomínáme. Zachováváme si výhrady, které nejsou křesťanské. Pravdou zůstává, že přes všechna slova přetrvávají určité rozpory. Ale skutečně křesťan-

ské odpouštění se má stát takovým, aby bylo úplné a nechalo zcela stranou to, co bylo důvodem střetu, nedorozumění a (ne)dej, Bože) nenávisť. Je to askeze odpouštění a musíme ji brát v své řadě v úvahu jako úkol bratrského smíření. Abychom dospěli k plnosti smíření, nesmíme být povrchní v tomto duchovním úkolu: totiž aby z naší paměti, z našich myšlenek a citů zmizel každý stín. *»Ale to je nemožné!«* slyšíme často i od těch, kteří se prohlašují za křesťany. Jsou zde přece vždy odpouštění na půl, odpouštění s výhradami, odpouštění s následky, které nejsou nijak proniknuty láskou a velkodušností...

Láska

Vystačí odpouštějící chování, abychom dali našemu smíření dostatečný obsah? Zdá se mi, že ne. Smíření musíme založit na nevyčerpatelné lásce, řekli bychom, na neúnavném sebeobětování, a tedy musíme je rozšířit na veškeré chování v mezilidském styku: musí zahrnovat trpělivost, soucit, milosrdenství, velkodušnost, solidaritu. Všechny tyto lidské ctnosti se musí stát osnovou našich vztahů do té míry, aby bylo postupně možno konstatovat, že naše přítomnost uprostřed bližních není ani nepřátelská, ani neutrální, ale že je to přítomnost lásky. Tak přestáváme být ostrovy, nejsme již izolovaní a samotářští, nýbrž jsme tvory společenskými, kteří se z tohoto společenství netěší pouze tehdy, když je jim nabízeno, nýbrž sami je nabízejí, když je druzí potřebují, a především když ti dru-

zí je potřebují, ale zdá se, jako by je neuznávali.

Tento úkol lásky nám vysvětlují důvody naší víry. Naše láska se musí stát láskou opravdu hluboce křesťanskou, musí se stát vzájemnou starostí o spásu, vzájemnou starostí o dobrý příklad, vzájemnou starostí o spolupráci, pobídkou, aby jeden se stal pokladem pro druhého a všichni abychom dávali vznik onomu společenství, které má být základním rysem našeho života po vzoru společenství Ježíše s Otcem: *»Otče, aby byli jedno, jako i my jsme jedno.«* A je zapotřebí přivést tuto jednotu srdcí a života do stále konkrétnější podoby, aby se o našem smíření mohlo říct, že to není jen smíření v negativním smyslu, více méně urovnaná roztržka, nýbrž že je to smíření v pozitivním smyslu jako vnitřní nezbytnost, jako plné společenství Boží lásky.

Spravedlnost

Když myslíme na tento úkol smíření, nesmíme zapomenout, že právě pro hřích lidského egoismu a pro hřích v každém jeho projevu je náš život podroben na zemi ustavičnému zakoušení lidské nespravedlnosti. Je zbytečné, abychom tu vypočítávali, proč tomu tak je. Myslím, že pokud jde o nespravedlnost, jsme na ni dostatečně citliví a alespoň v oblasti informací máme dostatečný obraz o struktuře a situaci tohoto světa plného násilí, nespravedlností a egoismu ve všech úrovních.

Smíření jako úkol obnovy bratrských vztahů musí dospět

Tradiční pouť žáků a přátel Dona Boska na Svatém Hostýně se letos koná 24. května. Koncelebrovaná mše svatá za salesiánské poutníky bude slavena v 10.15 hod. a bude při ní zpívat smíšen sbor z Troubek u Přerova. Po mši svaté se koná společné setkání v bývalé tělocvičně Maticе svatohostýnské.

*Láska (vitráž),
Tereziánům v Římě*

Je to láska, která zachraňuje, láska, která znamená již na této zemi blaženost v nitru toho, který, jakýmkoli způsobem, vždy v jemnosti, trpělivosti, spravedlnosti, v utrpení a pláči zapomíná sám na sebe a obětuje se!

Jan Pavel II.

k tomu, aby v tomto ohledu, pokud je to možné, směřoval k osvobození člověka z této situace. A zde nemyslím pouze na velké nespravedlnosti, vůči nimž stojíme bezradně s pocity, že zde nemůžeme nic udělat kromě více méně platonického protestu nebo určité prožívané účasti; myslím spíše na takové lidské vztahy, které jsou nespravedlivé ve své vlastní podstatě a které jsou velmi rozšířeny i v úrovni každodenního života. Myslím například na nedostatek upřímnosti, který je zradou na bližních; myslím na pomluvy, které jsou projevem nespravedlnosti; myslím na klepy a zlovolnou kritiku; myslím na nezáměr o strádání utrpení druhých, myslím na zanedbávání maličností, jakými můžeme být užiteční, dobrou radou, dobrým slovem, zkrátka – myslím na všechna zanedbání a nedostat-

ky solidarity, které vytvářejí naše dluhy u bližních.

Jmenoval jsem malé věci, které známe ze zkušenosti každodenního života. Jak mnoho musíme změnit ve své mentalitě, abychom dospěli ke smíření! Jedno nešťastné přísloví říká: »Důvěřovat je dobré. Nedůvěřovat je lepší« – a to se stalo životním obyčejem. Zapomínáme, že velké, kolosální nespravedlnosti, které se stávají součástí světových dějin, mají svůj prvopočátek právě ve zcela osobním chování, které se vyznačuje nedostatkem úcty k druhým, podceňováním druhých osob, vůbec vším tím, co každý den a každou chvíli uplatňujeme vůči svým současníkům. Proto když se hovoří o nespravedlnostech, myslíme správně, že jejich protagonisty jsou kapitalisté, bohatí, politikové a mocní všeho druhu.

Ale pomysleme přitom na jiné viníky, kteří nesou naše jméno: nespravedlnost se rodí také mezi námi. Jen si představme, jak by se změnil svět, kdyby zmizely všechny lži, pomluvy a klepy... Chtěl bych ještě obrátit pozornost k jednomu zločinu, který se proviňuje proti spravedlnosti ve světě: na onen všeobecný zlovyk naší civilizace, která ve jménu tzv. informace se nezastaví před žádnou neřestí. Je to nespravedlnost! Zlo a hřích bližního je třeba přikrýt milosrdenstvím a mlčením. Ale co dělají média? ...Vytváří se zde mentalita hořkosti a zatrpklosti ve vztazích, nedostatek lidského vztahu, protože v důsledku snahy představit člověka pouze jako šelmu se navozuje situace, v níž se ve společnosti vytrácí veškerá vzájemná důvěra a lidské soužití se stává vyprahlou, tristní a zpusťšenou krajinou. *Překlad -lš-*

Bůh pokorně čeká

Když svatý farář Arský promlouval z výšky své kazatelny, přerušil náhle svou řeč, obrátil se ke svatostánku a k překvapení všech přítomných zvolal: »ON je tady! ON je tady!«

Řekl svým fanatikům: »Kdyby vám někdo řekl, že některý z vašich sousedů vstal z mrtvých, všichni by tam běželi, aby ho viděli. Ale nikdo nepřichází, aby navštívil Nejsvětější svátost.« A přece zázrak skutečné přítomnosti je mnohem větší

než vzkříšení mrtvého. Dříve nikdo neprošel kolem kostela, aniž by se poželhal. Když potkal kněze, který nesl svátosti umírajícímu, poklekl na ulici. V našich kostelích se stal Ježíš Kristus černým pasažérem. Ale sám si zvolil, aby zůstal skrytý. Před tímto tajemstvím bychom měli jásat radostí jako David, který tančil před archou, ačkoliv byla pouze předtuchou Eucharistie. Nebo také můžeme kolem tohoto tajemství procházet, aniž bychom si na ně vzpomněli.

Eucharistie je nejkrásnější vynález lásky, je to prostředek, který vynalezl Ježíš, aby nás nechal na holičkách. V den svého nanebevstoupení odešel z této země, ale zůstal přítomen ve svém mystickém Těle, kterým je živoucí Církev, skrze své Tělo a svou Krev.

»Tajemství víry« a svátost vyjadřují jedno a totéž: co je skryté, je tajemství. Dříve než věřící východní církve přijmou sva-

té přijímání, říkají: »Nezradím tvé tajemství tvému nepříteli. Nedám ti polibek jako Jidáš.« Eucharistie je tajemství nikoliv proto, že by je Ježíš nemohl zjevit, nýbrž protože je zjevuje pouze těm, kteří jej hledají. A podle svého přání jí každý v té míře, jaký má hlad. Tak jako Maria je uzavřenou zahradou pro svého Odpůrce, ale otevřenou pro své děti, jako je pramenem zapečetěným proti znečištění, tak je Eucharistie chléb, který vyvolává náš hlad, probouzí ho a posiluje. Svátostný život svatých je bohatý. Přijetí hostie je ponoří do rozjímání o tajemství lásky. Marta Robinová upadla po svatém přijímání do několikadenní extáze. Stala se tím, co právě přijala. Byla stejnou hostií, jakou denně přijímáme.

Protože Bůh je pokorný a nekonečně ohleduplný, žebra o naši pozornost a naši lásku. A čeká na nás. Záleží na nás, abychom se s ním spojili, a to tak hluboce, jak si to sami přežeme.

Bratr Ephraim

*Spravedlnost (vitráž),
Tereziánium v Římě*

Budte opravdovými křesťany, důslednými ve vztahu k sobě samým.

Ujasněte si, že nás evangelium především učí vzhledem k sobě samým netrpět již žádné polovičatosti.

Jan Pavel II.

Od buddhismu k víře

Svědectví o hledání absolutní pravdy

Bernard a Karel Philbertové jsou fyzikové, vynálezci a kněží. Obdrželi na 100 domácích i zahraničních patentů. Philbertovy transformátory se nacházejí v milionech elektronických aparátů. Ale hlavním těžištěm jejich práce jsou hraniční otázky víry a vědy. Oba úspěšně řeší technické problémy. Daleko hlubší je jejich životní hledání pravdy.

Můj bratr (*1927) a já (*1929) jsme prožili své dětství v bezpečí rodinného prostředí. Zato naše mládí bylo poznamenáno hrůzami války a nacistické doby. Byli jsem doma i ve škole křesťansky vychovávaní. Náš otec byl katolík a byl nám vzorem nekompromisní čestnosti. Naše evangelická matka, které je dnes 97 let, vynikla vroucí srdečností a odevzdaností Bohu a položila základy naší lásky k Bohu.

Tak jsme oba byli od počátku praktikující křesťané. Znalí jsme pravdu, ale zůstali jsme jejími hledači; hledali jsme přístupnou jistotu o posledních věcech.

Dnes vím, proč tomu tak bylo. V období blahobytu si mnozí myslí, že si mohou dovolit luxus pěstovat to nebo ono, mezi jiným i nějaké neobvyklé náboženství, které samozřejmě nesmí být příliš radikální. Nasyčený občan je ochoten uznávat za platnou nějakou »příjemnou« pravdu pro sebe a nějakou jinou pravdu pro druhé: »Každému, co jeho je, jen pokud to není příliš namáhavé.« Tento postoj není projevem svaté tolerance, nýbrž docela nesvatého indiferentismu »všechno jedno« vzhledem k posledním věcem.

Pod tíží válečných a poválečných let nebylo u probouzejících se mladých mužů místo

pro takovou vlažnost. Tehdy šlo o všechno. U mne a u mého bratra šlo o hledání celé pravdy. Pro nás nebylo otázkou, zda křesťanství je pravé, nýbrž zda je to absolutní pravda.

Vydal jsem se na velké hledání v dvojí rovině: v moderních přírodních vědách a jiných světových náboženstvích, jako často v životě byl pro mě můj bratr i v tomto ohledu průkopníkem. I když jsem nikdy nepřestal být praktikujícím katolíkem, zabloudil jsem částečně nevědomky do buddhismu. Fascinovala mě brilantní logika Guatamana Buddhy a hloubka zenu. Můj bratr mě seznámil s prof. Evženem Herrigeckem, snad nejvýznamnějším evropským mistrem zenu.

Buddhismus nezná Boha existujícího mimo tento svět. Je to nauka o spáse, která je imanentní tomuto světu. Podle tohoto učení nutí zákon karmy, železný zákon nevyhnutelné spravedlnosti, všechny bytosti ke stále novému strastiplnému znovuzrození. Podle Buddhova učení je tomu možno uniknout jen jednou cestou: tím, že prohlédneme v hluboké meditaci prázdnotu života a tvrdou askezi zrušíme všechny vazby k tomuto světu a tak vstoupíme do nirvány, to znamená do nicoty.

Buddha sám přirovnává v »podobenství o hadech« svou nauku k »voru, který je schpný nám uniknout, nikoliv nás podržet«, to znamená, že pro poslední kroky do nirvány musíme všechno opustit, i samo Buddhovo učení.

Tato filozofie mě svou železnou důsledností tak nadchla,

že jsem zůstal slepý pro to, co jsem nechtěl vidět. Pokládal jsem stupně této velkolepé meditace samovolně za stupně ke svatosti až do dne, kdy jsem uvízl v bezmezném úžasu v Buddhově řeči »Dobry člověk«. Zde jsem se musel dočíst, že nejen dobrý člověk, ale i špatný člověk vystupuje k nejvyšším stupňům meditace.

Ale jaký je potom rozdíl mezi dobrým a špatným člověkem? ptal jsem se celý ohromený. Buddha opakuje v každém odstavci: Špatný člověk »se naparuje a pohrdá ostatními«; dobrý člověk »se nenaparuje a nepohrdá ostatními«. Tak jsem si musel nechat od Buddhy říct to, co mi nestačilo z úst Ježíše Krista: jedná se o pokoru, nikoliv o výsledek.

Ale pak se to vyhotilo ještě více. Podle mé dosud živé vzpomínky byl to rozhovor, ve kterém se Buddhy ptali, na čem se zakládá zákon karmy, a tedy celý buddhismus. Jeho odpověď je velká a přesahuje jeho samého; říká: Zákon karmy se zakládá na spravedlnosti, která stojí mimo svět i mimo jeho učení, buddhismus se zakládá na lásce, která stojí mimo tento svět a mimo jeho učení. A teď jako by mi spadly šupiny z očí: spravedlnost a láska nejsou vůbec abstraktní principy, nýbrž podstatné vlastnosti osoby. Jestliže tedy existuje transcendentní spravedlnost a láska, musí existovat i transcendentní osobnost.

Jaký jsem to byl blázen, který celá léta hledal, aby se nako nec nechal velkým myslitelem uvězněným ve světové imanenci přivést k náhledu, který už dávno znám z Písma svatého a učení Církve: je to ON, transcendentní věčný Bůh, původce všeho bytí, který stvořil svět ve spravedlnosti a lásce.

Teď jsem si plně uvědomil, s jak opravdu prázdňným očekáváním spásy jsem se chtěl spojčit: Guatama Buddha nabízí únik z utrpení v totálním úniku z osobnosti. Ježíš Kristus na-

Karel Philberth

bízí únik z utrpení ve věčném životě, který nám sám získal. V něm se spojuje Boží spravedlnost i Boží láska: obětí své smrti usmířil naše viny, takže všichni, kteří k němu náležejí, mohou s ním vejít do Božího království.

Pro mě je Buddha velkým myslitelem duchovních dějin. V protikladu k těm, kteří hlásají velké nesmysly, skutečně velcí znají své vlastní hranice; tak jako Buddha, který se nikdy neoznačil za syna věčného Boha, výslovně uznal, že existuje něco, co stojí mimo hranice jeho učení.

Nenašel jsem při svém hledání žádného učitele spásy, kterého by bylo možno brát vážně a jehož vlastní sebehodnocení a božské zplnomocnění by byly srovnatelné s Ježíšem Kristem. On jediný je pravý člověk a pravý Bůh, autorizovaný Bohem Otcem a naplněný Duchem svatým. Buddhovo učení opisuje s otřesnou jasností strašný svět, ve kterém není vůbec tvořící, vykupující a omilostňující Bůh. Povrchní koketování s buddhismem je hloupost. Kdo skutečně pozná jeho železnou tvrdost, ten ví: Jen Bůh nás může zachránit a přivést ke spáse.

Vision 2000 3/2000

Překlad -lš-

(Knihy bratří Philberthů: Křesťanské prorockví a nukleární energie; Trojjediný; Vesmír; Stvoření ke svobodě; Přežití bez vynálezů)

Když člověk naslouchá poselství tvorstva a hlasu vlastního svědomí, může dosáhnout jistoty, že existuje Bůh, příčina a cíl všeho. (KKC 46)

Vstříc Mezinárodnímu eucharistickému kongresu (2)

Vezměte a jezte

Eucharistický pokrm nás přivádí k sjednocení s Kristem a čini z nás jedno Tělo, kterým je Církev.

Svátostným znakem Kristovy oběti je proměněný chléb a víno, jejichž přijímání znamená vstup do spojení s Ježíšem Kristem, neboť se stáváme jedno s ním a s těmi, kteří jedí ze stejného stolu nového života.

Chléb nového života

Přijímání pokrmů je nezbytné pro život, ale současně je také znamením přízně. Nyní v Eucharistii je Pán Ježíš nejen naším spolustolovníkem, ale dává nám sebe za duchovní pokrm, abychom v něm měli život: tím, že máme účast na Kristově Těle a Krvi, proměňujeme se v toho, koho požíváme. Máme tedy stále nosit ve svém těle i duchu toho, s nímž jsme zemřeli a byli pohřbeni, ale s nímž také jsme povstali z mrtvých.

Požívání Kristova Těla je dokladem Boží lásky a nesmírné nebeské moudrosti podobně jako v tajemství Vtělení a Kříže: *»Já jsem chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. Chléb, který já dávám, je moje tělo dané za život světa. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm«* (Jan 6,51.56).

Tato Kristova tajemná slova se stala pro učedníky pocho-pitelnými teprve tehdy, když s ním zasedli ke stolu před jeho utrpením a on vzal chléb, vzdal díky, rozlámal jej a řekl: *»Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To činite na mou památku.«* Podobně po večeři vzal kalich a řekl: *»Tento kalich je nová smlouva potvrzená mou krví. Kdykoliv z něho budete pít, činite to na mou památku«* (1 Kor 11,23–25).

Jsou to táž slova, která ústy kněze v moci Ducha svatého dodnes pronáší Ježíš při eucharistické slavnosti. Když sám Kristus vyslovil tato slova a prohlásil o chlebě: *»Toto je moje tělo«*, kdo by se odvážil o tom pochybovat? Když potvrdil a řekl: *»Toto je moje krev«*, kdo by se odvážil tvrdit, že tomu tak není? Proto požíváme tento chléb a toto víno v pevném přesvědčení, že požíváme Kristovo Tělo a Krev. Pod podstatou chleba dostáváš Tělo a pod podstatou vína dostáváš Krev a stáváš se účastníkem jeho Těla a Krve.

Jeden chléb pro jedno Tělo

Spojení s Kristem ve svatém křtu jako ratolesti s vinným kmenem (srov. Jan 15,5) stáváme se u eucharistického stolu dětmi téhož nebeského Otce: *»Chléb, který lámeme, není to účast v Kristově těle? Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, neboť všichni máme účast na jednom chlebě«* (1 Kor 10,16n).

Když Církev přijímá Ježíšovo pozvání *»Vezměte a jezte«*, upevňuje se tím v ní svazek jednoty. Uskutečňuje se to, oč prosíme: *»Nás všechny, kdo přijímáme jeho Tělo a Krev, naplní jeho svatým Duchem, ať jsme jedno tělo a jedna duše v Kristu, našem Pánu.«* Jedno Kristo-

Mše je živé zpřítomnění oběti kříže. Pod způsoby chleba a vína, na něž je svoláváno vylití Ducha, působícího zcela jedinečným způsobem skrze slova proměňování, se Kristus obětuje Otci stejným způsobem, jako se obětoval na kříži. V této božské oběti, která se koná ve mši svaté, je přítomen a nekrvavým způsobem obětován sám Kristus, který se obětoval jen jedenkrát krvavým způsobem na otáři kříže. Kristus spojuje obět církve se svou obětí: V eucharistii se stává Kristova obět také obětí údů jeho Těla. Život věřících, jejich chvála, jejich utrpení, jejich modlitba, jejich práce jsou spojeny s Kristovou chválou a modlitbou, s jeho utrpením a prací i s jeho bezvýhradnou obětí a tím získávají novou hodnotu.

Jan Pavel II.: Apoštolský list Dies Domini, čl. 43

vo Tělo se tu skládá z celého lidského rodu a oheň Ducha svatého ho je přivádí k dokonalosti.

Jednota však neznamená totožnost jeho údů: jeden Chléb oživuje různé služby a dary v Církvě a pomáhá každému, aby žil podle svého povolání a zachovával při tom jednotu v Duchu svatém. Z Hlavy, kterou je Kristus, získává celé Tělo sílu k růstu a výstavbě v lásce. (srov. Ef 4,1–16).

Od jediné svaté Církvě se odloučily v průběhu dějin některé její údy v důsledku hříchu a vzájemného nedorozumění. Proto se takto rozdělení křesťané nemohou účastnit společné hostiny, neboť jsou si vědomi, že sjednotit se v lásce znamená sjednotit se také v pravdě.

Ustavičné výzvy k úplnému sjednocení, jaké se uskutečňuje v Eucharistii, jsou současně prosbou za setkání všech pokřtěných a za vynaložení úsilí, aby se splnila Kristova prosba: *»Aby všichni byli jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás byli jedno«* (Jan 17,21).

Chléb posilující na cestě

Ježíšova slova *»Vezměte a jezte«* se pojí s voláním lidského srdce pocítujícího potřebu nasycení toliké formy hladu, který je provází na jeho pozemské cestě: hlad po pokrmu i po nezbytných životních potřebách, hlad po spravedlnosti a svobodě, hlad po lásce a naději.

V chlebě a víně Bůh dává člověku nejen pokrm, který potřebuje, ale i svátost, která jej obnovuje, aby mu nikdy nechyběl pokrm pro tělo a pro duši. Modlitba, kterou se obracíme k nebeskému Otci: *»Chléb náš vezdejší dej nám dnes«*, nachází úplnou odpověď v Božím slově a v Eucharistii. Podobně jako kdysi lidem, kteří jej prosili: *»Pane, dávej nám stále ten chléb«*, i nám Ježíš odpovídá: *»Kdo přichází ke mně, nebude hladovět; kdo ve mne věří, nebude žíznit«* (Jan 6,34n).

Požívání Kristova Těla na otáři je vyznáním, že jeho tělo za nás vydané, nás posiluje a potvrzuje se tak splnění jeho slibu: *»Pojďte ke mně všichni, kdo jsme obtíženi, a já vás občerstvím«* (Mt 11,28). Síla proměněného chleba a vína nás povzbuzuje, abychom se ustavičně vraceli k eucharistickému stolu a obnovovali své síly potřebné pro konečné sjednocení s Bohem.

Víra sycená chlebem života a kalichem spásy ustavičně potvrzuje, že Ježíš je skutečnou odpovědí na všechno naše hledání smyslu života i budoucnosti: *»Kdo jí mé tělo a pije mou krev, bude žít navěky«* (Jan 6, 54.58). Především ve chvílích, kdy nám utrpení vkládá do úst otázku na choulostivou odpověď o pravé lásce, musí každý pocítovat, že Kristova slova *»Vezměte a jezte«* jsou určena právě jemu. Eucharistický chléb je silou slabých, posilou nemocných, balzámem zraněných, pokrmem na cestu pro ty, kteří odcházejí z tohoto světa. Je silou věřících, kteří žijí v nepřátelském prostředí a okolnostech, kde jejich přítomnost je jediným možným způsobem hlásání evangelia jako svědectví o Ježíši, který je Cesta, Pravda a Život (srov. Jan 14,6). Požívání chleba života má za cíl ukázat toho, jemuž stojí za to posvětit svůj život.

(Pokračování)

Sestra Emmanuela píše

Drahé „Děti Medžugorje“,
pochválen buď Ježíš!

Papež odhaluje 3. fatimské tajemství!
Svatý otec zvolil k odhalení tohoto tajemství 13. květen a blahořečení malých pasáčků Hyacinty a Františka ve Fatimě. Jedná se o vidění atentátu na Jana Pavla II. a války diktované ateismem proti Církvi a křesťanům. Popisuje nesmírné utrpení svědků víry ve XX. století. Kardinál Sodano ohlásil, že úplný text 3. tajemství bude brzy zveřejněn Vatikánem s vysvětlením Kongregace pro nauku víry.

* * *

Zde v Medžugorje nás Gospa pozvala v předvečer tohoto památného dne (13. května) na horu k nočnímu zjevení Ivanovi a přišla šťastná a radostná. Není to náhodou, že tu noc se modlila zejména za mír ve světě; právě o to žádala fatimské pasáčky a zároveň jim ukázala prostředky k jistému uspíšení konce první světové války: každodenní růženec a oběti přinášené Bohu skrze její Neposkvrněné Srdce. Těsně před smrtí řekla Hyacinta své sestřenici Lucii, že Bůh světil mír světa Marii a že je třeba o něj prosit její Neposkvrněné Srdce.

Navrhuji všem modlit se to nádherné zasvěcení Neposkvrněnému Srdci, které nám Gospa dala v Medžugorje: „Nejčistší Mariino Srdce plné dobroty, ukaž nám svou lásku! Plamen tvého Srdce, Maria, ať sestoupí na všechny lidi. Nekonečně tě milujeme. Vtiskni do našich srdcí pravou lásku, abychom po tobě toužili. Maria, pokorná a dobrotivá srdcem, stůj při nás, když hřešíme. Ty víš, že všichni lidé hřeší. Dej, abychom skrze tvé čisté mateřské Srdce byli uzdraveni od každé duchovní nemoci. Dej, abychom mohli stále hledět na dobrotu tvého mateřského Srdce a prostřednictvím tvého Srdce abychom se obrátili.“ (28. 11. 1983)

Všimněme si také, že toto odhalení se uskutečnilo nejen ve výroční den prvního fatimského zjevení (13. 5. 1917), ale i nezdařeného atentátu na Sv. otce (13. 5. 1981) v Římě. – V biografii Jana Pavla II. přináší André Frossard modlitbu, která Svatému otci ustavičně stoupala na rty, když ho vezli do nemocnice: „Maria, přijď, přijď.“ Následující měsíc se Gospa poprvé zjevovala v Medžugorje (24. 6. 1981)!

* * *

25. března 1984 vykonal Sv. otec v Římě zasvěcení, o něž Maria žádala ve Fatimě. Tentýž den o několik hodin později řekla

dětem v Medžugorje: „Radujte se se mnou a s mými anděly, protože část mých plánů je už uskutečněna. Mnoho (lidí) se obrátilo, ale mnoho se nechce obrátit. Modlete se!“ (Podle fr., PdC, str. 96) To bylo její tisící zjevení v Medžugorje! A tentýž den, aby zasvětil svět Neposkvrněnému Mariinu Srdci, papež strávil několik hodin s Mons. Hnilicou, který se vracel z Moskvy, kde mohl (ve skrytu) zasvětit Rusko, ve spojení s obřadem v Římě. Překvapen, že jeho přítel se nestavil v Medžugorje, papež mu říká: „Medžugorje je pokračování a realizace Fatimy!“

O sedm let později Gospa sama potvrdila slova Sv. otce: „Drahé děti, i dnes vás zvu k modlitbě, nyní jako ještě nikdy, když se začal uskutečňovat můj plán. Zvu vás k odříkání během 9 dnů tak, aby se s vaší pomocí uskutečnilo vše, co si přeji uskutečnit skrze tajemství, která jsem začala ve Fatimě.“ (25. 8. 1991) Další měsíc nás Gospa prosila: „Pomozte mému Neposkvrněnému Srdci zvítězit v tomto světě hříchu!“ (Zář 1991)

Co může být uskutečněním Fatimy, neli vítězství Mariina Neposkvrněného Srdce? To může být vysvětlením, proč Mariina zjevení v Medžugorje jsou (či budou) jejími posledními ve světě. Ve Fatimě nám dala zásadní proroctví ohledně budoucnosti: „Nakonec mé Neposkvrněné Srdce zvítězí!“

Jan Pavel II. říkal: „Vítězství, kdyby přišlo, by bylo získáno Marií. Kristus zvítězí skrze Marii. On chce, aby ona měla účast na vítězstvích Církve, ve světě dneška i zítřka... Maria se zjevila třem dětem ve Fatimě, aby jim předala poselství, která s blízcím se koncem tohoto století se ukazují být plně potvrzena.“ (Entrez dans l'Espérance, Ed. Plon, str. 319)

* * *

Dnes mnoho lidí věří všem možným proroctvím, zejména těm, která budí strach. Ale my, kteří jsme povoláni být Mariinými apoštoly, jsme odpovědní za to, abychom vyzařovali radost vzhledem k budoucnosti: „...čas míru, který mé Srdce očekává s netrpělivostí!“ (25. 6. 1995) Po příkladu Hyacinty a Františka žijme její poselství a vezměme si k srdci její plány!

Drahá Gospo, díky za tohoto papeže, kterého ty jsi vyvolila, a díky, že volíš i nás k uspíšení svého vítězství!

Sestra Emmanuela
Medžugorje 15. května 2000

Pout' rodin k Panně Marii Pomocnici křesťanů na Chlumek v Luži v neděli 2. července 2000

Program: 7.00 hod. – mše sv.; 8.15 hod. – přednáška Ing. L. Traxlera na téma „Jak vychovávat děti k víře“; 11.00 hod. – mše sv. s otcem biskupem Mons. D. Dukou OP; 15.00 hod. – svátostné požehnání.

Pozvání na víkend pro starší ženy

Víkendy jsou určeny pro ženy, které prožívají „třetí věk“ svého života. Součástí víkendů jsou přednášky zaměřené na „radosti a starosti“ stáří, vztah k manželovi, dětem, vnoučatům, vztah k Bohu a prohloubení duchovního života. Během víkendu bude příležitost ke společným modlitbám, rozjímání, adoraci, mši sv., svátosti smíření i svátosti pomazání nemocných a k rozhovoru s knězem, který bude přítomen po celou dobu trvání pobytu.

Termíny a místa konání víkendů:

15.-17. 9. 2000 Králíky

22.-24. 9. 2000 Kroměříž

20.-22. 10. 2000 Velehrad

Cena pobytu: cca 400 Kč. V ceně je zahrnuto ubytování a strava. Přihlásit se můžete písemně na adrese: Centrum pro rodinný život, Marie Mourková, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc nebo telefonicky: 068/531 28 50 (M. Mourková – domů). Na přihlášku uveďte svoje jméno, adresu, PSČ, věk a datum víkendu. Podrobné informace budou účastnicím posílány před nástupem.

Ozvučování kostelů a přednáškových sálů • zvýšená odolnost proti akustické zpětné vazbě • automatická regulace mikrofonů • bezdrátové mikrofony ruční i klopové • ploché mikrofony na obětní stůl • mikrofony na „husím krku“ • sluchátka pro nedoslýchavé • dlouholeté zkušenosti, kvalita a spolehlivost • ceny již od 19 000 Kč • nabídky a poradenství zdarma. **Oficiální zastoupení firmy Ozvučovací technika:** Rostislav Rychlík, Za Humny 1830, 688 01 Uherský Brod, tel./fax: 0633/63 70 18, <http://ot-rychlik.web.worldonline.cz>; e-mail: R.Rychlik@wo.cz.

Můžete nám pomoci?

Sestry Apoštolátu sv. Františka v Praze 6-Dejvicích naléhavě prosí o laskavou finanční pomoc při rekonstrukci a nutných opravách kaple sv. Václava a konventu. Zvlášť potřebujeme opravit několik místností pro starší a nemocné sestry, které se ve svém aktivním věku věnovaly katechezi a ošetřování nemocných. Prosíme případné dárce, kteří by nám mohli pomoci, aby své finanční dary laskavě zasílali na č. účtu 19-8473380257/0100 u Komerční banky v Praze 6, nebo aby zatelefonovali, abychom jim mohly zaslat složenku. Prosíme též o zaslání vaší adresy, abychom vám mohly poděkovat. Darovanou částku rády potvrdíme. Modlíme se za vás a za vaše rodiny, aby vám Pán Bůh odplatil a žehnal.

Sestry Apoštolátu sv. Františka,
Proboštská 3, Praha 6, tel. 02/312 32 17

O Janu Husovi bez emocí

Ve Slaném na Kladensku proběhlo ve čtvrtek 25. května zajímavé sympozium historiků, věnované postavě Štěpána z Pálče, místního rodáka. Šlo o odpověď na klíčovou otázku: Kdo byl tento muž, kdysi Husův přítel, později jeho hlavní žalobce na kostnickém koncilu? Hanebný zrádce a konjunkturalista, nebo upřímně smýšlející učenec, který rozpoznal v Husově viklefovské nauce závažné nebezpečí pro tehdejší církev i stát, potažmo pro celou společnost?

Nalézt dnes objektivní odpověď je téměř nemožné. Nicméně i evangeličtí odborníci (dr. Z. Uhlíř, doc. dr. J. Kejr) konstatovali, že Pálec jako teolog je hlubší a důkladnější než Hus, a proto bude třeba se mu v příštích letech více věnovat. Sympozium moderoval dr. František Holeček, předseda husovské komise při ČBK, který prohlásil, že je dnes k Janu Husovi mnohem kritičtější, než byl před několika lety. Ze všech přednesených referátů (z katolické strany dr. Martin Weiss z Teologické fakulty JU v Českých Budějovicích, prof. dr. Stanislav Sousedík z Teologické a Filozofické fakulty KU v Pra-

ze a níže podepsaný) vyplynulo, že na Husa nelze pohlížet černobílymi brýlemi. Jeho reformátorský zápal a věrnost vlastnímu svědomí a přesvědčení, jimž obětoval vlastní život, je nutno vysoce ocenit, avšak nelze ignorovat skutečnost, že v jeho nauce se opravdu vyskytují bludy pro katolickou církev nepřijatelné a že Hus si v souvislosti s bojem o univerzitu, kdy si vymohl r. 1409 na králi Václavu IV. Kutnohorský dekret, počínal spíše jako politický hráč než jako kněz a náboženský reformátor.

Dosavadní duch české historické vědy glorifikoval husitství. Dr. Holeček upozornil mimo jiné i na statečnost a obětavost mnoha odpůrců Husových a husitů, kněží, řeholníků a řeholnic, ano, i žen a dětí, kteří volili raději mučednickou smrt, než aby zapřeli svoji víru. Připomenul statečnou obranu Karlštejna, který husité nedobylí, a dal podnět k tomu, aby v budoucnu vzniklo literární nebo dramatické ztvárnění této „odvrácené tváře husitské revoluce“, tj. hrdinského odolávání katolické menšiny vůči husitské přesile i za cenu upalování, nabodá-

Moravany u Kyjova – neděle 18. června v 15.00 hod. – svěcení nové kaple Nejsvětější Trojice Mons. Janem Graubnerem.

Žádovice u Kyjova – sobota 17. června ve 14.00 hod. – žehnání nových lavic v kostele P. Marianem R. Kosikem OPræm., opatem z Nové Říše.

Základní umělecká škola Kyjov

– neděle 18. června v 19.30 hod. – Setkání s krásou – poezie a próza v přednesu Radovana Lukavského, beseda a autogramiáda.

vání na kopí apod. Tento aspekt českých dějin je srovnatelný s obranou katolické víry francouzskými „šuany“ ve Vendée za Velké francouzské revoluce.

Pod tímto zorným úhlem postava Jana Husa přestane být osobností, která český národ rozděluje. Jenom je třeba ho správně zařadit do středověkého kontextu, kam patří. Se všemi klady i zápory té doby. S jejím idealismem a přímo alergickou citlivostí k pravdě i za cenu nerespektování svobody svědomí, s jejím smyslem pro věrnost vlastnímu přesvědčení až k prolití krve a víře v posmrtnou odměnu od Pána, s jejími šlechtetnostmi i krutostmi. Takový je i smysl vyjádření Sv. otce Jana Pavla II. ke kauze Jan Hus na sklonku minulého roku.

Radomír Malý

Liturgická čtení

Neděle 18. 6. – slavnost Nejsvětější Trojice

1. čt.: Dt 4,32–34.39–40
Ž 33(32),4–5.6+9.18–19.20+22
2. čt.: Řím 8,14–17
Ev.: Mt 28,16–20
Odp.: 12b

Pondělí 19. 6. – nez. pam. sv. Jana Nep. Neumanna nebo sv. Romualda

1. čt.: 1 Král 21,1–16
Ž 5,2–3.5–6.7
Ev.: Mt 5,38–42
Odp.: 2b

Úterý 20. 6. – ferie

1. čt.: 1 Král 21,17–29
Ž 51(50),3–4.5–6a.11+16
Ev.: Mt 5,43–48
Odp.: srov. 3a

Středa 21. 6. – památka sv. Aloise

1. čt.: 2 Král 2,1.6–14
Ž 31(30),20.21.24
Ev.: Mt 6,1–6.16–18
Odp.: 25

Čtvrtek 22. 6. – slavnost Těla a Krve Páně

1. čt.: Ex 24,3–8
Ž 116(115),12–13.15+16bc.17–18
2. čt.: Žid 9,11–15
Ev.: Mk 14,12–16.22–26
Odp.: 13

Pátek 23. 6. – ferie

1. čt.: 2 Král 11,1–4.9–18.20
Ž 132(131),11.12.13–14.17–18
Ev.: Mt 6,19–23
Odp.: 13

večer: vigilie slavnosti Narození sv. Jana Křtitele

1. čt.: Jer 1,4–10
Ž 71(70),1–2.3–4a.5–6ab.15ab+17
2. čt.: 1 Petr 1,8–12
Ev.: Lk 1,5–17
Odp.: 6b

Sobota 24. 6. – slavnost Narození sv. Jana Křtitele

1. čt.: Iz 49,1–6
Ž 139(138),1–3.13–14ab.14c–15
2. čt.: Sk 13,22–26
Ev.: Lk 1,57–66.80
Odp.: 14a

Breviář pro laiky

Uvedení NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
do první modlitby dne: 18. 6. 19. 6. 20. 6. 21. 6. 22. 6. 23. 6. 24. 6.

Antifona	746	1044	1060	1754	759	1106	1396
Žalm	783	783	786	783	783	785	783

Ranní chvály:

Hymnus	746	1045	1061	1755	759	1107	1396
Antifony	747	1046	1062	1076	760	1107	1397
Žalmy	813	1046	1062	1076	813	1108	813
Kr. čtení a zpěv	748	1049	1065	1756	761	1111	1397
Antifona k Zach. kantiku	748	1276	1065	1780	761	1111	1397
Prosby	748	1049	1065	1757	761	1111	1398
Záv. modlitba	749	1276	1065	1392	762	1112	1398

Modlitba během dne:

Hymnus	749	1050	1066	1081	762	1112	1264
Antifony	749	1051	1066	1081	763	1113	1398
Žalmy	818	1051	1067	1081	1265	1113	1265
Krátké čtení	749	1054	1069	1084	763	1115	1399
Záv. modlitba	749	1054	1069	1084	762	1116	1398

Nešpory: SO

Hymnus	742	750	1055	1071	755	764	1394	1400
Antifony	743	751	1056	1071	756	765	1395	1400
Žalmy	743	751	1057	1072	756	765	1751	1761
Kr. čtení a zpěv	745	753	1059	1074	758	767	1395	1400
Ant. ke kant. P. M.	745	753	1059	1074	758	767	1395	1401
Prosby	745	754	1059	1074	758	767	1395	1401
Záv. modlitba	749	749	1276	1075	762	762	1396	1398
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1238	1242	1238	1242

Josef Janšta:

POHÁDKY BRATRA PAVLA

Terezka, Andrea, Michal, Lukáš a Marcel jsou malé děti, ale po příchodu ze školy nemají na ně rodiče čas. Proto se potulují po sídlišti a stávají se terčem šikanování starších kluků. Seznamují se s mladým řeholníkem Pavlem, který je nejenom ochrání před výrostky, ale každý den se dětem věnuje. Při těchto setkáních jim povídá pohádky o poutníku Kryštofovi. Takto učí děti nejenom etickému jednání, ale radí v nastalých situacích. Mladý čtenář se tak těší v každé kapitole nejenom na zajímavou pohádku, ale i na dobrodružné zážitky dětí v klášteře i kolem něho.

Brož., A5, 192 stran, 119 Kč

Mons. Aldo Gregori:

NA PRAHU NOVÉ ÉRY

Nyní na konci 20. století se zdá, že lidstvo se dostalo do moci Satanovy a že je jím vedeno k nenapravitelné pohromě. Dokáží lidé tváří v tvář tomuto hrožícímu nebezpečí změnit směr své cesty, dohodnout se na zničení přeplněných arzenálů smrti, získat opět vzájemnou důvěru a znovu najít vytuženou cestu k míru? Smiluje se Bůh nad tímto ubohým zbloudilým lidstvem, přivede jej k nápravě a ušetří hrůz trestu, který se jeví tak strašlivý, že trest potopy světa před ním bledne? Tato kniha byla napsána jako pokus o odpověď na tyto znepokojující otázky.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat úvodním částem jednotlivých kapitol (preludiím). První tři obsahují klíč k teologickému výkladu dějin. Ostatní preludia vycházejí z Písma svatého a v prorocké zkratce vyjadřují to, co je pak vysvětlováno v průběhu jednotlivých kapitol na podkladu dějinných událostí.

Je třeba také říci, že Mons. Aldo Gregori vydal svou knihu v italském originále v roce 1986. Čtenář si na to musí vzpomenout, až bude číst zprávy o životě v „Sovětském svazu“ apod. literárně v čase přítomném, zatímco skutečný čas již pokročil.

Brož., A5, 392 stran, 136 Kč

DOTISK

D. Pfannmüller:

KDYŽ PŘIŠLA NA SVĚT LÁSKA

Beletristicky zpracované epizody ze života Pána Ježíše od narození až po zmrtyvýchvstání se svou hloubkou a zároveň prostotou dotýkají srdce každého čtenáře.

Brož., A5, 204 stran, 92 Kč

Upozorňujeme na prodejnu v Praze, v níž můžete zakoupit také tituly vydané v Matici cyrilometodějské s. r. o. Prodejna se jmenuje PRO ECCLESIA CATHOLICA a nachází se v Ječné ulici č. 4, ob dva domy vedle prodejny Charity, Praha 2, tel. 02/29 36 89.

Pláceno převodem
706 035

Novinové výplatné

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.

EXPEDICE

Dolní nám. 24

771 11 Olomouc 1